

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

KATEDRA ANGLICKÉHO JAZYKA A LITERATURY PedF UK

Autor práce:	Bc. Ngoc Huyen My Luongová
Název práce:	Role of Racism in Queenie by Candice Carty-Williams and Open Water by Caleb Azumah Nelson
Vedoucí práce:	PhDr. Tereza Topolovská, Ph.D.
Rok odevzdání:	2024
Rozsah práce:	94 stran + přílohy
Posudek:	☐ vedoucího práce ☒ oponenta
Autor posudku:	Mgr. Jakub Ženíšek, Ph.D.

	Posuzovaná oblast	Zvažovaná kritéria	Body (0-5)¹
1.	Odborný kontext	Orientace v pojednávané problematice, odborné zázemí a širší přehled o disciplíně, znalost a uplatnění odborné terminologie, reprezentativnost a aktuálnost použité odborné literatury, variabilita odborných zdrojů a schopnost jejich syntézy	5
2.	Výzkum	Stanovení a splnění cílů, formulace hypotéz, vhodnost a relevance metod a zvolených postupů, jasnost formulace a interpretace závěrů práce	4
3.	Struktura a forma	Přehlednost struktury, členění, řazení a proporčnost kapitol a oddílů, návaznost a provázanost textu, konzistentnost úpravy práce, odpovídající rozsah práce, poznámkový aparát, adekvátnost a provedení příloh, odpovídající úroveň citační praxe	5
4.	Jazyková úroveň	Celková úroveň jazykového projevu, přesnost, rozmanitost a čtivost formulací, absence gramatických, lexikálních a pravopisných nedostatků, úroveň odborného stylu	4
5.	Věcná správnost a přesvědčivost	Hloubka a kvalita provedených analýz, faktická, věcná a obsahová správnost, podloženost, aktuálnost přístupů, schopnost argumentace a kritického myšlení, schopnost náležitě formulovat a interpretovat zjištění	5
6.	Originalita	Přínos práce, samostatnost zpracování, původnost myšlenek, kreativita a zaujetí danou problematikou, možnosti dalšího rozvíjení, celková náročnost a pracnost, potenciál práce (navázání na výzkum či aplikace jeho výstupů v praxi)	5

¹ Bodové hodnocení na škále 1-5 (5 bodů maximum), 0 bodů z jedné či více posuzovaných oblastí automaticky znamená, že práce není doporučena k obhajobě.

Celkové zhodnocení práce (včetně kritických výhrad):

Diplomová práce My Luongové se zaměřuje na latentní i tematizovaný rasismus ve dvou britských románech, *Queenie* od Candice Carty-Williams (2019) a *Open Water* od Caleba Azumaha Nelsona (2021).

Z několika formulací v úvodu na závěru práce vyplývá, že autorka v podstatě klade rovnítko mezi životní zkušenosti postav ve dvou traktovaných románech a životní zkušenosti lidí tmavší pleti v současné britské společnosti. Toto dokumentují např. tvrzení, že „the motivation behind this objective is to demonstrate that the two novels serve as a reflection of the issue of racism in modern-day British society“ (abstrakt) nebo „by demonstrating the painful reality that is the existence of the Black community, Nelson humanises their experience...“ (str. 83). Dá se tedy namítnout, že tento přístup flagrantně pomíjí básnickou licenci Carty-Williams(ové) a Nelsona a tak trochu ponouká čtenáře, aby tyto dva romány četl jako sociální komentář, nikoli jako umělecké artefakty. Toto nezmiňuji jako malichernou výtku, která by napadala jednu z premis práce. Jen tím chci upozornit na historicky podchycenou tendenci (bělošských) čtenářů vnímat černošskou literaturu jako sondu do života této komunity, a to i na úkor čistě uměleckých kritérií a interpretace. Skutečnost, že čtenáři i někteří literární kritici mají zakořeněný zvyk číst černošskou literaturu jako sociologii, byla v minulosti často terčem kritiky zejména v afroamerické komunitě (viz George Schuyler, Charles Johnson a mnoho dalších) a lze ji jistě vztáhnout i na recepci britských románů.

Z názvu a úvodu práce zřetelně vyplývá, že autorku zajímají rasistické tendence v britské společnosti a jejich umělecké vyobrazení. Část argumentace v prvních dvou kapitolách však působí dojmem, že je formulována z univerzalistické pozice, což je matoucí. Například tvrzení, že „Asian women are viewed to be desirable as they are often portrayed as submissive and soft-spoken, which is a result of Asians being regarded as the model minority“ (22) vychází z jediného zdroje a nijak nespecifikuje, pro jakou konkrétní společnost tento stereotyp platí. Zmiňovaný poznatek nijak nezpochybněji, jen by neškodilo uvést, s jakým zeměpisným a případně i demografickým půdorysem odkazovaný zdroj (Zheng) pracuje. Jinak totiž zmíněná parafráze nechtěně budí zdání, že má platit paušálně pro celý svět, což je samozřejmě bizarní (téměř 60 % světové populace žije v Asii). V úvodu některých podkapitol teoretického úvodu by proto bylo vhodné britskou/anglofonní/eurocentrickou perspektivu připomenout. Analogická výhrada platí i pro historický půdorys – viz druhý dotaz k obhajobě.

Třetí kapitola již však tímto formulačním neduhem netrpí a nabízí velice důkladný rozbor různých forem rasismu v Británii. Navazující praktická analýza je pak precizní drobnokresbou dvou vybraných románů a nemám k ní žádné výhrady.

Práce pohodlně splňuje obsahová i formální kritéria a lze ji v této podobě doporučit k obhajobě.

Témata a náměty k diskusi při obhajobě

- 1) Z několika frází v úvodu práce lze usoudit, že autorka spojuje rasismus s hierarchizací společnosti. Jinými slovy, pokud se někdo projevuje rasisticky, implicitně tím přisuzuje jinému etniku² nižší společenské postavení, snižuje jeho lidské kvality atp. Je to skutečně jediný způsob, jakým se může rasismus projevovat?
- 2) Na str. 18 autorka v parafrázi Eliase uvádí, že „overt racism dates back to the period of European colonisation and slavery, particularly, the treatment of colonised and enslaved people of colour“. Rasismus, tak jak jej známe dnes, se bohužel opravdu odvíjí od evropských koloniálních záborů (a v mnoha případech jej lze vnímat jako vědomou snahu kolonizátorů nějakým způsobem racionalizovat zotročování, asimilaci nebo dokonce etnické čistky původního obyvatelstva). Lze však jen stěží tvrdit, že paušalizující rasistické smýšlení vzniklo až s novodobým kolonialismem. Když se například starověcí Římané pohrdlivě vyjadřují o některých národech jako o „barbarech“, splňuje to autorčinu definici rasismu? Zná autorka etymologii anglického slova „slave“. Tato doplňující otázka samozřejmě nechce relativizovat staletí utrpení.
- 3) Viz kritické připomínky v posudku.

---

² Slůvko „etnikum“ je úspornou telegrafickou zkratkou a pochopitelně nepokrývá celý zamýšlený význam.

Práci tímto doporučuji nedoporučuji k obhajobě.³

Datum: 6. září 2024

Podpis: Jakub Ženíšek

---

³ Výsledná známka zahrnuje hodnocení posudku vedoucího práce, hodnocení posudku oponenta a hodnocení výkonu studenta v průběhu obhajoby.